

week
van de
lentekriebels
Sensoa

Live webinar

Hoe praat je als CLB medewerker of leerkracht met jongeren over thema's zoals seksualiteit, anticonceptie en soa's

Maandag 9 maart 2020 via vcok.be

vormingscentrum
opvoeding en Kinderopvang

SENSOA

SENSOA

Bespreekbaar maken van seksuele gezondheid in een CLB

Webinar 9 maart 2020

SENSOA

Kennismaking

Wannes Magits

Beleidsmedewerker kinderen en jongeren Sensoa

The logo for SENSOA, featuring the word "SENSOA" in a bold, sans-serif font. The letter "O" is a solid red circle, while the other letters are dark blue.

= partnerorganisatie Vlaamse overheid voor seksuele gezondheidspromotie

Anouk Vanlander

Wetenschappelijk medewerker VWV
Onderzoeker 'Gezond leven? Check het even!'

Vlaamse Wetenschappelijke
Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg

= partnerorganisatie Vlaamse overheid voor preventieve jeugdgezondheidszorg van schoolgaande kinderen en jongeren

SENSOA

Pollvraag

Vanuit welke functie kijk jij naar deze webinar?

- *CLB-arts*
- *CLB Verpleegkundige*
- *CLB Psychopedagogische discipline*
- *CLB Maatschappelijk werkers*
- *Leerlingenbegeleider in een school*
- *Ouder*
- *Student*
- *Andere*

SENSOA

Het menu

Jongeren
zitten met
vragen

Plaats binnen
leerlingen-
begeleiding?

Gesprek leidraad
als houvast

Informatiebronnen
& gespecialiseerde
hulp voor
jongeren

Pauze

5 min

Vragenrondje

20 min

+/- 1 uur

SENSOA

Jongeren zitten met vragen

- www.watwat.be: 5 artikels over seks in top 20 van meest gelezen artikels
- [Gezond leven? Check het even!](#) voor CLB-consult 3de SO

Zorgen of vragen over...		TOTAAL (N=881)	Jongens (N=420)	Meisjes (N=461)	ASO (N=516)	KSO+TSO (N=232)	BSO (N=133)
mijn lichaam, liefde, relaties, seks		6,5%	3,8%	8,9%	7,6%	4,7%	5,3%
		3,7%	3,6%	3,9%	2,5%	4,7%	6,8%
soa's, anticonceptie, zwangerschap(stest)		3,5%	1,9%	5,0%	4,1%	3,9%	0,8%
		2,3%	1,4%	3,0%	1,0%	3,0%	3,8%
Hoe weet ik of ik hetero, homo of lesbisch ben?		2,2%	0,5%	3,7%	2,9%	0,9%	1,5%
		1,4%	1,0%	1,7%	1,0%	1,3%	3,0%

Jongeren zitten met vragen

Welke vragen over relaties of seksualiteit heeft een jongere al eens aan jou gesteld?

=> Je kan anoniem antwoorden via het privéchatvenster.

SENSOA

Jongeren zitten met vragen

SENSOA

Gezonde ontwikkeling stimuleren via universele preventie

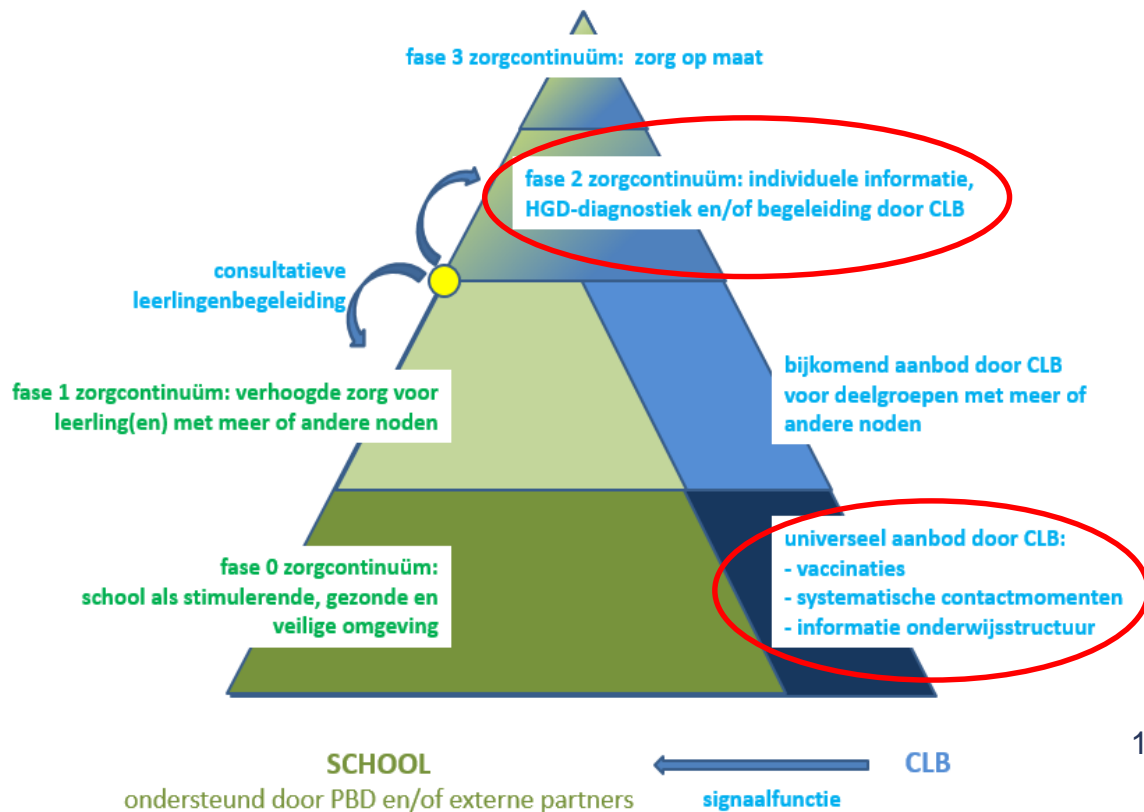
Gezondheidsbeleid met 4 strategieën:

GEZONDHEIDSMATRIX GEZONDE SCHOOL

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN	LEERLING (+ PRIORITAIRE OF RISICOGROEPEN)	KLAS	SCHOOL (ALLE LEERLINGEN EN HUN LEEFOMGEVING BINNEN DE SCHOOL)	OMGEVING BUITEN DE SCHOOL <small>(bv. ouders, vrienden, gemeente- bestuur, winkels rond de school, fietspaden, schooloverschrijdend ...)</small>
EDUCATIE				
OMGEVINGSINTERVENTIES				
AFSPRAKEN EN REGELS				
ZORG EN BEGELEIDING				

Leerlingenbegeleiding door school & CLB

Gezonde ontwikkeling stimuleren via universele preventie

CLB-consulten

Alle kinderen in K1 (+ ouders), L1, L4, L6 en S3 -> CLB

Doel:

- ✓ toezien op normaal verloop van groei en ontwikkeling
- ✓ tijdige detectie van groei- en ontwikkelingsproblemen
- ✓ eigen kracht van ouders & jongeren ten aanzien van gezonde ontwikkeling (van hun kind) versterken

CLB-consult: vrijblijvende relatie

Jongeren worden uitgenodigd voor een consult, maar ze...

- doen dit niet op eigen initiatief
- kiezen niet bij wie ze komen
- weten niet (precies) wat ze kunnen verwachten
- weten niet (precies) wat van hen wordt verwacht
- weten niet of ze de CLB-er in vertrouwen kunnen nemen

- ✓ Overtuigen
- ✓ Hulp opdringen
- ✓ Confronteren
- ✓ Ongevraagd advies geven

- ✓ Contact maken met jongere in ontwikkeling
- ✓ Aansluiten bij de vragen van de jongeren
Waarover moeten we praten volgens jou?

- ✓ Informatie geven

SENSOA

Art. 7. BVR tot operationalisering van de leerlingenbegeleiding in BaO, SO en CLB

Het systematische contact 3de SO /leeftijdscohorte 14-jarigen omvat:

1° ...

2° ...

3° leerlingen stimuleren om te reflecteren over hun eigen gezondheid, leefstijl en welzijn, hen uitnodigen om vragen te stellen zodat ze advies op maat krijgen, en hen sensibiliseren om zorg te dragen voor hun eigen gezondheid;

4° ...

5° ...

6° ...

7° in dialoog en partnerschap met de leerling informeren, adviseren, verwijzen of toeleiden naar zorg of een traject op maat;

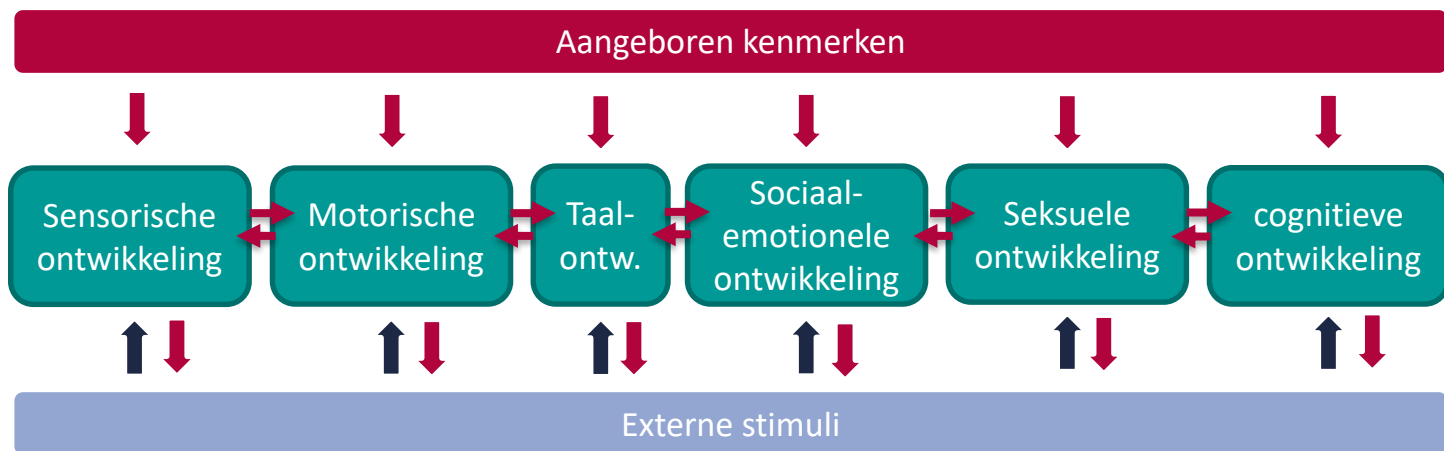
8° inschatten van risico's en beschermende factoren met betrekking tot de gezondheid, groei en ontwikkeling, de schoolloopbaan en van de behoefte aan zorg, door de verkregen informatie te wegen. Hierbij gaat specifieke aandacht naar leefstijl en sociaal-emotionele aspecten.

SENSOA

Vraag(zorg)-gestuurd aanbod CLB

Het menu

Jongeren
zitten met
vragen

Plaats binnen
leerlingen-
begeleiding?

Gespreksgids
als houvast

Informatiebronnen
& gespecialiseerde
hulp voor
jongeren

Pauze

5 min

Vragenronde

20 min

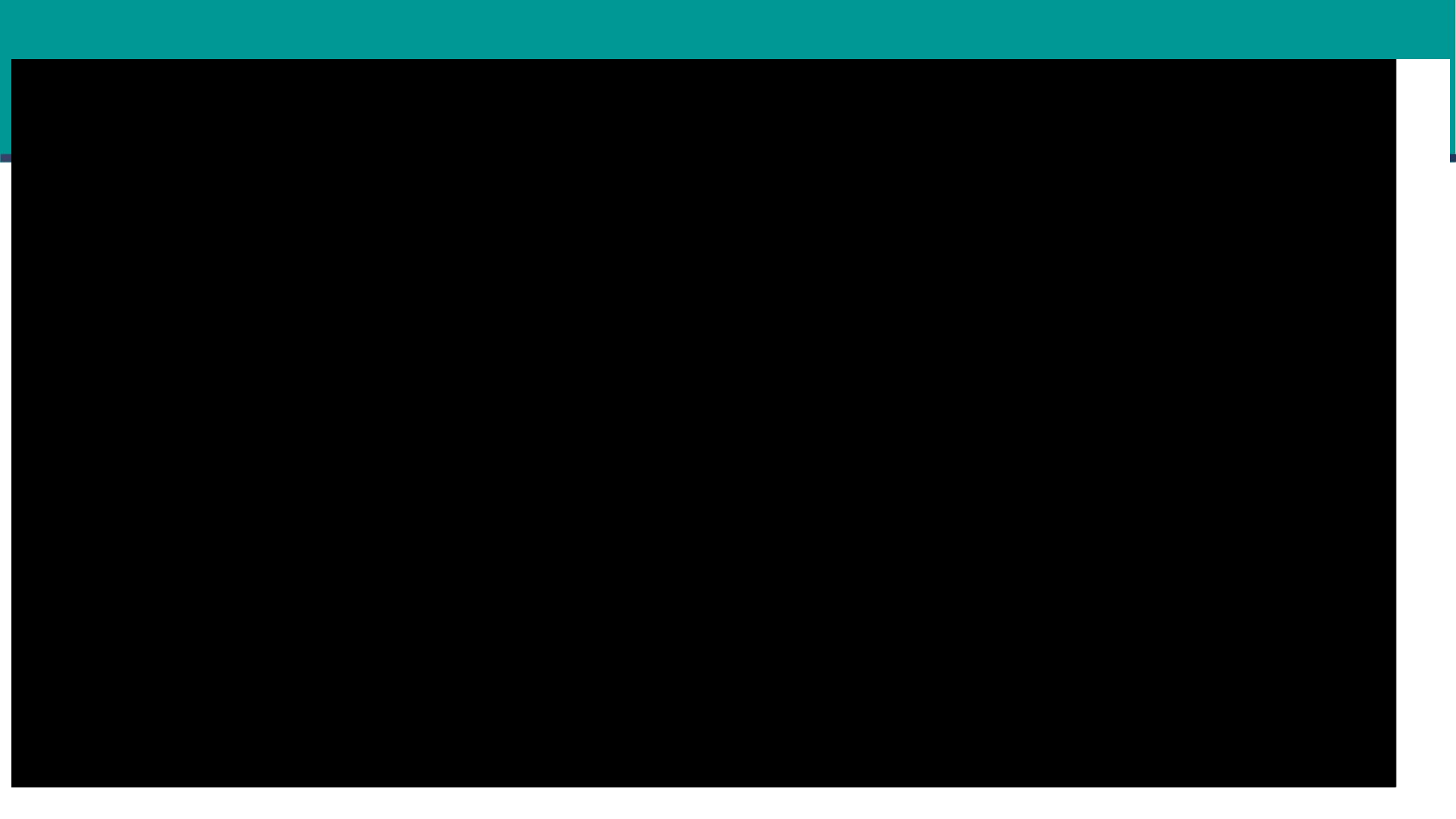

+/- 1 uur

SENSOA

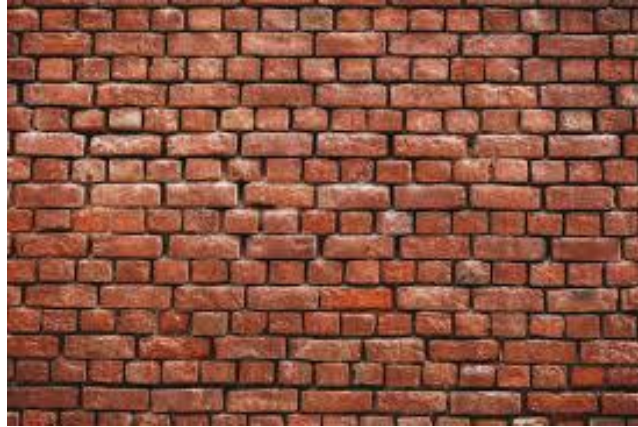

De muur

**AARZELINGEN BIJ
HULPVERLENER**

**WEERSTAND
VERLAGEN BIJ CLIËNT**

SENSOA

'Onder 4 ogen' stappenplan

- Leg uit waarom je dit ter sprake brengt
- Vraag toestemming

- Bevraag de ICE
- Onderzoek het bio-psycho-sociaal model

- Luister volgende keer verder
- Geef info op maat
- Start hulpverleningstraject op
- Verwijs door en volg op

Vat samen op basis van de antwoorden op de ICE-vraag

SENSOA

- Leg uit waarom je dit ter sprake brengt
- Vraag toestemming

Stel jezelf voor en kader het gesprek

- Vertel wie je bent en wat je job is
- Leg uit wat de bedoeling is van het gesprek

"Ik ben An, ik werk hier op het CLB als ...
Weet je wat een ... doet?"

"Dat wil zeggen dat leerlingen met
mij kunnen praten over dingen waar ze
vragen over hebben, zaken die hen
bezighouden en waar ze zich misschien ook
zorgen over maken."

Benadruk de keuzevrijheid van de leerling

=> werkt geruststellend

"Je hoeft op geen enkele vraag te antwoorden als je dat niet wil, maar ik kan je enkel helpen als ik weet hoe het met jou gaat."

"Als jongeren naar hier komen, kiezen ze zelf wat ze vertellen. Je mag zelf kiezen over welk onderwerp je wil praten en wat je daar wel of niet over wil zeggen."

Leg je beroepsgeheim uit

én de grenzen ervan.

"Het kan zijn dat ik dingen moet bespreken met het team waar ik mee werk om jou goed te kunnen helpen, maar zij mogen dat dan ook niet aan anderen doorvertellen."

"Het kan zijn dat er dingen besproken worden waarvoor ik toch hulp moet inroepen van buitenaf. Bijvoorbeeld als het duidelijk wordt dat jij of iemand anders ernstig gevaar loopt, dan moet ik verdere hulp inschakelen. Maar ik zal dit nooit doen zonder dat jij hier eerst van op de hoogte bent. Is dit duidelijk voor jou?"

Open het gesprek naar relaties en seksualiteit

Bij een systematisch contactmoment

Bij een gesprek over iets anders

Na doorverwijzing

SENSOA

Bij een systematisch contactmoment (universeel preventief aanbod)

"Vaak stellen jongeren me vragen over hun gezin, hun studies, over hoe ze zich voelen, hun lichaam, over verliefdheid of seks, over.... Waarover wil jij het vandaag graag hebben?"

"In elk CLB-gesprek laten we de leerling kiezen waarover we praten, dat kan gaan over..." "Als CLB-arts kijk ik breder dan enkel je lichaam"

'in de vragenlijst gaf je aan je zorgen te maken over...' 'zag je de woordwolk in de wachtruimte?'

Je kan verwijzen naar fictieve jongeren

“Je verhaal doet me denken aan een verhaal dat ik heb gelezen over een jongere die zich zorgen maakte over... Herken je iets uit dat verhaal?”

“We hebben nu gepraat over je familie. Heel wat jongeren of kinderen hebben ook vragen over andere dingen, zoals ... hoe is dat bij jou? Over wat gaan jouw zorgen of vragen?”

Vertrek vanuit je functie als CLB-medewerker om de waaier te verkennen tijdens bijvoorbeeld de intake van een diagnostisch traject

"Om goed op je (hulp)vraag te kunnen antwoorden, is het belangrijk dat ik niet enkel aandacht heb voor... Ik wil graag ook wat meer algemene vragen stellen om je beter te leren kennen en zo samen te kunnen zoeken hoe je geholpen kan worden."

"Omdat het een belangrijk onderdeel is van de ontwikkeling, heb ik het graag ook altijd even over relaties en seksualiteit."

Bij gesprek na doorverwijzing

Wees transparant over de info die je reeds gekregen hebt.

“Je leerkracht vertelde mij dat je vragen had, je zorgen maakte over... en het lijkt haar/hem goed dat jij en ik hier eens over praten.”

Toets af of de doorverwijzer de situatie correct heeft ingeschat

“Hij/zij vertelde me dat je... Klopt dit?”

Welk taal moet ik gebruiken?

4 tips:

- Je hoeft de taal van de jongere niet over te nemen als je je hier niet goed bij voelt. Het mag wel als dit bij je stijl hoort.
- Zoek de woorden waar jij je goed bij voelt.
- Jongeren waarderen duidelijke, 'neutrale' woorden zoals penis, vagina, borsten, seks hebt, vrijen, anus, pijpen, beffen, aftrekken, vingers, ...
- Enige manier om over je gêne te geraken is door de woorden vaak luidop te zeggen.

Toestemming vragen = veiligheid geven

ok?

"Als je op bepaalde vragen liever niet antwoordt of je hebt vragen voor mij, dan zeg je dat gewoon. Zullen we dat afspreken?"

"Het is niet altijd gemakkelijk om te praten over persoonlijke dingen of dingen die je lastig vindt. Is het oké om hier even dieper op in te gaan?"

"Als het voor jou oké is, wil ik met jou even over seksualiteit praten. En je mag zelf ook vragen stellen. Ik wil gewoon zeker zijn dat je ook daarmee geholpen wordt als je daar vragen of zorgen over zou hebben."

Ja.

Nee.

Maak drempels bespreekbaar

Als de jongere weinig actief meewerkt, verken dan de reden van de aarzeling of weigering en blijf een aanbod formuleren.

“Ik heb het gevoel dat ik nogal veel aan het praten ben, terwijl ik eigenlijk wil begrijpen hoe jij erover denkt. Zie je het zitten om me hierover iets te vertellen? Wat maakt dat je hier liever niet over praat?”

“Ik begrijp dat je nu geen zin hebt in een gesprek. Klopt dit?”

“Het is niet altijd gemakkelijk om te praten over persoonlijke dingen of dingen die je lastig vindt. Vind je dit een lastig gesprek? Kan ik helpen om dit gemakkelijker voor je te maken?”

SENSOA

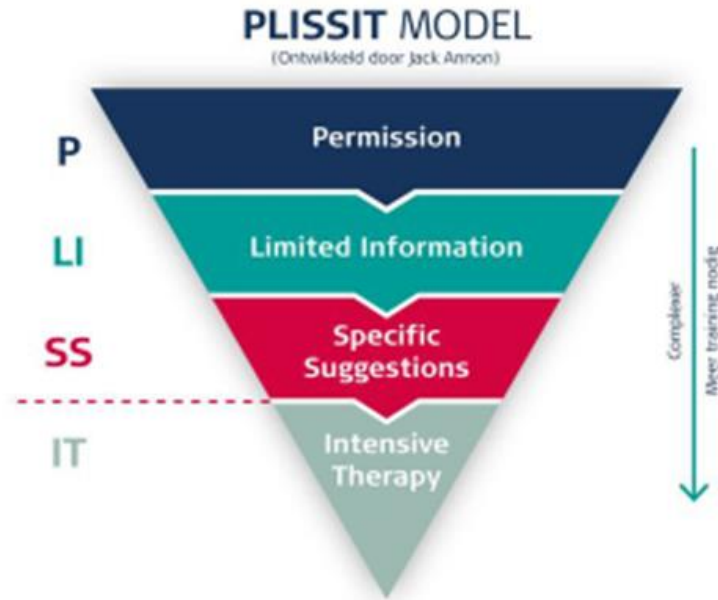

- Bevraag de ICE
- Onderzoek het bio-psycho-sociaal model

PLISSIT-model

- Denk even terug aan een moment waarop je je echt slecht voelde.
- Heb je toen met iemand gepraat?
- Wat maakte dat dit gesprek (geen) deugd deed?

ICE bevragen

- Ideeën (ideas)

“Je zegt dat je geen condoom durfde voorstellen omdat je schrik had dat hij je anders niet meer leuk zou vinden. Kan je daar wat meer over vertellen?”

- Bezorgdheden (concerns)

“Waar heb je het meeste schrik voor?”
(Ziekte zelf? Soa-test? Reactie van anderen?)

- Verwachtingen (expectations)

“Wat zou er gebeuren als je je sekspartner zou opbellen?”

Bio Psycho Sociale doorvragen

"Heb je symptomen opgemerkt? Heb je ook fysiek last van je angst?" (BIOLOGISCH)

"Welke emoties gaan er in je om? Waar heb je het meeste schrik voor?" (PSYCHO)

"Hoe denk je dat je vrienden/ouders zouden reageren als ze weten dat je een soa hebt?" (SOCIAAL)

Dom konijn-houding

"En wat heb je dan gedaan tijdens de seks dat het onveilig maakte?"

"Hoe spreek je dan af met je sekspartner?"

"Wat vind je leuk aan seks met die persoon?"

"Wat betekent dat dan, spannend?"

Niet Invullen Voor Een Ander

Dus niet:

Hij is homo, zal wel in de knoop liggen met zijn geardheid.

Hij is homo, dus zal nog wel vaker losse contacten hebben.

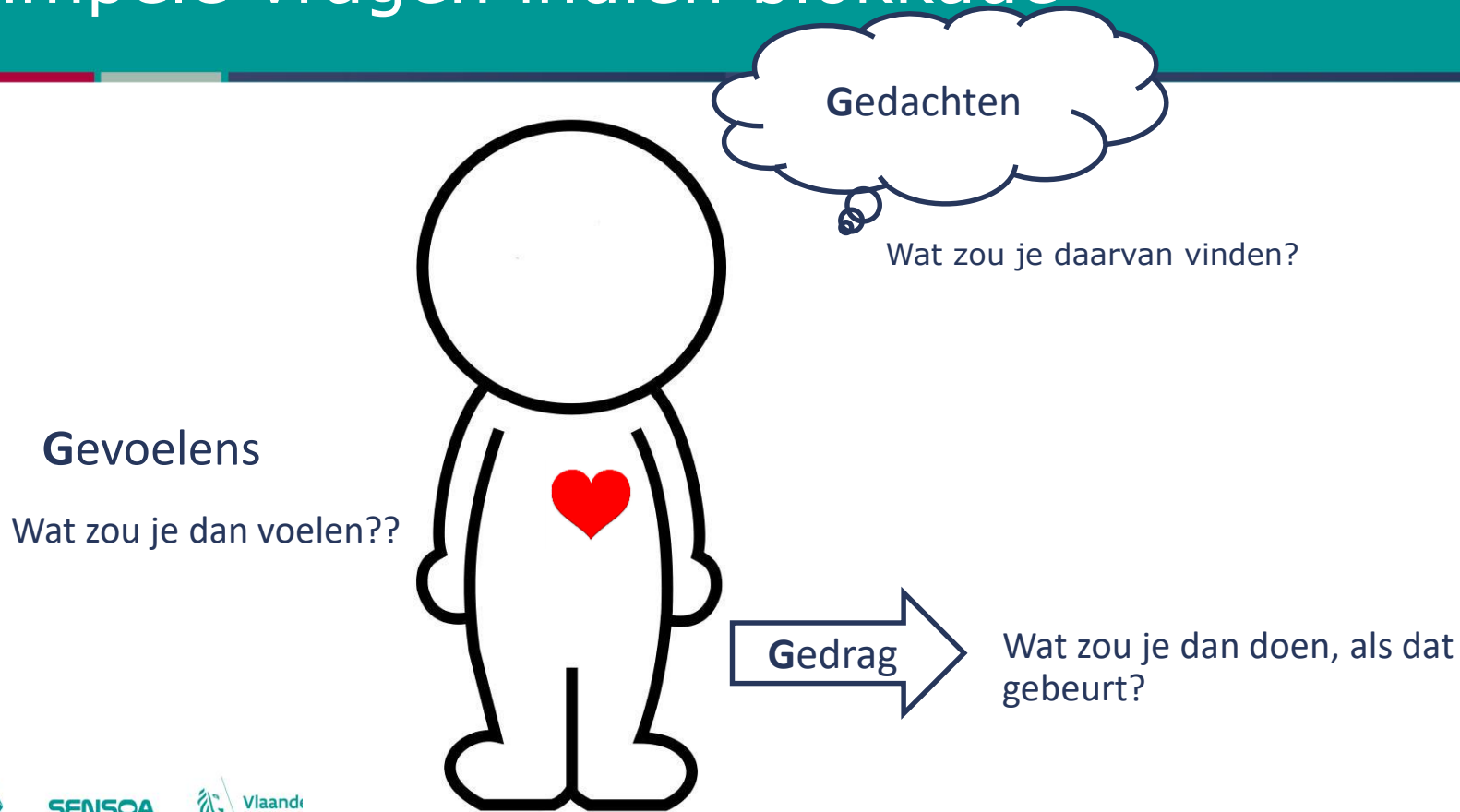
Hij is een jongen, dus zal gemakkelijker seks kunnen hebben zonder verliefd te zijn.

Hij zal wel een vaste huisarts hebben.

'Wat als...'-scenario's maken

- Wat als we niets zouden doen?
- Wat als je ouders het te weten zouden komen?
- Wat als je je niet zou laten testen?
- Wat als we je sekspartner eens uitnodigen voor een gesprek?
- Wat als we zoeken naar iets dat je meer zelfvertrouwen geeft?
- Wat als we eens wat meer info zouden opzoeken?
- Wat als je we nu samen een afspraak maken bij de huisarts

Simpele vragen indien blokkade

'Mijn ouders mogen het niet weten'

Bevraag hoe het contact met de ouders kan versterkt worden.

"Ik hoor je zeggen dat het niet evident is om dit te vertellen aan je ouders. Wat zou je kunnen helpen om dit te vertellen?"

"Ik begrijp dat dit niet evident is. Ik maak me toch wel ernstig zorgen. Ik ga dit bespreken met het team. Ik ga je ouders niet contacteren zonder dat jij op de hoogte bent."

SENSOA
©Sensoa

Indien specifiek over SGG

- Vlaggensysteem als methodiek om seksuele situaties in te schatten
- Zie www.vlaggensysteem.be voor meer info.
- Meegeven: niet de schuld van het kind/de jongere!
- Bijvragen om in te schatten of er dreigend gevaar is.
  - > “Je hebt mij verteld dat... Wanneer is dat gebeurd? Wanneer is dat de laatste keer gebeurd?”
  - > “Waar maak je je het meest zorgen over?”
  - > “Ben je bang dat dit nog eens gaat gebeuren?”

SENSOA
©Sensoa

Vat samen op basis van
de antwoorden op de
ICE-vraag

- Belangrijk om samen te vatten
  - > Voor de hulpverlener
    - beperkte tijd
    - in de hand houden
    - respectvol afronden
  - > Voor de leerling
    - Voelt zich gehoord → luisteren is helpen (vaak 1ste maal verteld)
    - Klopt dit?
    - Transparantie
    - Correct gehoord? Juiste klemtoon? Prioriteit?

Overloop ICE en toets af

"Als ik je goed heb begrepen, ben je vooral bezorgd om de reactie van je vrienden. Ik hoor dat je je niet echt zorgen maakt over de reactie van je ouders. Je weet waar je condooms kan vinden en voelt je zelfzeker genoeg om in de toekomst een condoom voor te stellen. Je verwacht dat je huisarts er niet te raar over gaat doen, maar wil toch liever niet alleen gaan. Heb ik de belangrijkste dingen goed gehoord?"

Klopt dit? Wil je nog iets toevoegen of vragen?

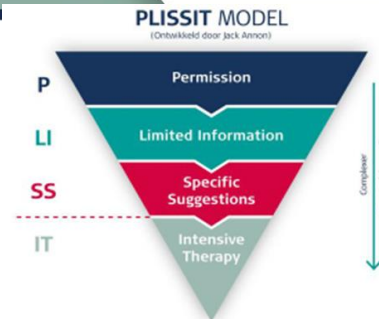

- Luister volgende keer verder
- Geef info op maat
- Start hulpverleningstraject op
- Verwijs door en volg op

Doe een aanbod

- Luisteren: plan vervolgspraak (stap 2)
- Beperkte informatie
  - > Op basis van informatietekorten uit stap 2 (samen informatie opzoeken)
  - > Normaliseren
- Advies en suggesties op maat
  - > 'Wat als'-toekomstpaden voorhouden. Bv. "Wat als je je sekspartner eens zou opbellen en zegt wat je voelt?"
- Doorverwijzen en opvolging
  - > "Wil je met mijn telefoon een afspraak maken bij de huisarts?"
  - > "Ik weet momenteel niet goed hoe ik je kan helpen. Weet jij wat je nog zou helpen? ... Ik ga het eens met mijn collega's bespreken. Zullen we volgende week samen de opties overlopen?"

Doe een aanbod

Koppel opnieuw terug over wat er wordt gedaan met de info

- > Dit zijn de gevolgen van een vermelding in je dossier.
- > Bij verontrustende info: werkwijze hoe omgaan met deze info
  - Teambespreking of stappenplan van onderwijsnet → terugkoppeling leerling volgende stappen

SENSOA

'Nee, ik wil dat niet.'

'We moeten nog iets
doen'

Ik heb geluisterd.
Luisteren is helpen.

Hulpbronnen

Gebruik je al bepaalde informatiebronnen, of gespecialiseerde instanties om naar door te verwijzen?

Geef anoniem je antwoord via het privéchatvenster.

SENSOA

Infobronnen

Watwat.be (11-25j)

Allesoverseks.be (15+) (bevat anticonceptiewijzer)

Zanzu.be (laagdrempelige site in 14 talen)

Sense.info/nl/ (Nederlandse site)

Transgenderinfopunt

Sexting.be

SENSOA

Hulpverlening

Awel of CLBch@t

Wel Jong Niet Hetero

Lumi.be (alle vragen over seksuele diversiteit)

1712 (alle vragen over geweld)

Nupraatikerover.be (hulp bij seksueel misbruik en mishandeling)

Stopitnow.be (voor mensen met pedofiele gevoelens en hun omgeving)

Child Focus (24/7 bereikbaar, kunnen foto's offline halen)

SENSOA

Belangrijkste lessen van deze webinar

- Jongeren zitten met vragen over hun seksuele ontwikkeling.
- Jongeren beginnen er (meestal) zelf niet over, het is dus aan jou!
- Je hoeft geen (s)expert te zijn om erover te spreken
- Gespreksleidraad als houvast voor de CLB-medewerker

SENSOA

Je vindt alles terug

www.sensoa.be

www.pratenoverseks.be

Bedankingsmail bij deze webinar

SENSOA

Het menu

Jongeren
zitten met
vragen

Plaats binnen
leerlingen-
begeleiding?

Gespreksgids
als houvast

Informatiebronnen
& gespecialiseerde
hulp voor
jongeren

Pauze

5 min

Vragenrondje

20 min

+/- 1 uur

SENSOA

- Leg uit waarom je dit ter sprake brengt
- Vraag toestemming

- Bevraag de ICE
- Onderzoek het bio-psycho-sociaal model

01
breng
pro-actief
ter sprake

02
stimuleer
de persoon zelf
te vertellen

Onder
vier
ogen

SENSOA

04
doe een
aanbod

03
vat
samen

- Luister volgende keer verder
- Geef info op maat
- Start hulpverleningstraject op
- Verwijs door en volg op

Vat samen op basis van
de antwoorden op de
ICE-vraag

Informatiewebsite voor jongeren (15+)

ALLESOVERSEKS.BE

van Sensoa

Zoeken

Seks in de praktijk

- Sekstechnieken
- Standjes
- Eerste keer
- Seks, hoe werkt dat?
- Orgasme
- Erogene zones
- Experimenteren met seks
- Masturberen
- Seksuele opwinding
- Seksuele problemen
- Praten over seks

Soa's & hiv

- Soorten soa's
- Symptomen
- Testen op soa's en hiv
- Jezelf beschermen / Veilig vrijen
- Besmetting
- Behandeling

Anticonceptie

- Anticonceptiemiddelen
- Anticonceptie algemeen
- Noodanticonceptie

Zwangerschap & vruchtbaarheid

- Vruchtbare periode
- Zwanger worden
- Zwangerschapstest
- Ongepland zwanger
- Tienerouders
- Vruchtbaarheidsproblemen
- Soa tijdens zwangerschap
- Iets gaat mis

Informatiewebsite voor jongeren (-11 tot 15j)

WAT WAT
JJ WEET!

STEL JE VRAAG

Wat zoek je?

IK BEN ...JAAR | MENU

Stel je leeftijd in en krijg een antwoord op jouw maat. X

-11	11	12	13
14	15	16	17
18	19	20	21
22	23	24	+24

BEVESTIG JE LEEFTIJD

[Ik wil mijn leeftijd niet vertellen](#)

EXAMENSTRESS | LIEFDESVERDIET | PSYCHISCHE PROBLEMEN | EERSTE KEER | HUREN | PROBLEMEN THUIS | CANNABIS | JE LIJF | RECHTEN OP SCHOOL

SENSOA
©Sensoa

Informatiewebsite voor jongeren

Mijn lichaam
in woord
en beeld

Voor professionals

Nederlands (veranderen)

Ge

FR Continuer en Français - Frans

EN Continue in English - Engels

AR متابعه باللغة العربية - Arabisch

BG Продължи в Български - Bulgaars

DE Fortfahren in Deutsch - Duits

ES Continuar en Español - Spaans

FA ادامه در فارسی - Farsi

PL Kontynuuj po Polsku - Pools

PT Continuar em Português - Portugees

RO Continuare în Română - Roemeens

RU Продолжить на языке Русский - Russisch

SQ Vazhdoni në Shqip - Albanees

TR Şu dilde devam et Türkçe - Turks

Zanzu.be, een website van Se

Lichaam

Gezinsplanning en
zwangerschap

Seksualiteit

Relaties en gevoelens

Rechten en wet

SENSOA

Gender- en seksuele diversiteit

Echte lichaamsbeelden

Mijn lichaam
in woord
en beeld

ALLESOVERSEKS.BE
de jongerensite van Sensoa

SENSOA

Grensoverschrijdend gedrag

awel

LUISTERT NAAR
KINDEREN EN JONGEREN

BEL 102 / AWEL.BE

www.nupraatikerover.be

**STOP
IT NOW!**

0800 200 50

Bel gratis en anoniem

Voor mensen
met pedofiele
gevoelens

CLBch@t

Politie

HET NUMMER DAT JE BELT
BIJ VRAGEN OVER GEWELD

Grensoverschrijdende sexting

BEL 1712
BIJ VRAGEN OVER GEWELD

HOME

GEWELD

HELP!

MAIL ONS

VERHALEN

PERS

OVER 1712

SEXTING BE

WAT KAN JIJ DOEN?

IK MAAK GEWELD MEE

Niemand hangt graag de vuile was buiten. We voldoen allemaal liever aan het mooie plaatje van een gelukkig, vreedzaam, liefdevol...

[Lees meer >](#)

IK HEB HET GEWELD GEZIEN OF GEHOORD

Eigenlijk zou je het liever niet weten, wat er zoal gebeurt bij de burens, Maar eenmaal je toch iets weet, is er geen weg terug. Niets doen...

[Lees meer >](#)

IK SLA. MET WIE KAN IK HIEROVER PRATEN?

Soms groeien alle zorgen je boven het hoofd, wordt het allemaal teveel. Soms raak je de controle kwijt en begin je te slaan, ook op wie je...

[Lees meer >](#)

Anticonceptiewijzer

SENSOA

Contact

 Zoeken

[Home](#) > [Materiaal](#) > Anticonceptiewijzer

Anticonceptiewijzer

Online Bekijken

Informatief materiaal

Deze handige online anticonceptietool helpt in de keuze van een geschikt anticonceptiemiddel.

De tool is bruikbaar door meisjes, volwassen vrouwen en hun partners.

Je kan deze tool volledig zelfstandig gebruiken maar hij is zeker ook bruikbaar in een les, vorming of bij een persoonlijke begeleiding.

Online Bekijken

Sensoa

Voor leerkrachten en andere professionals

Populair

- > [Week van de Lentekriebels](#)
- > [Vlaggensysteem](#)
- > [Mijn wens, mijn grens - lespakket](#)
- > [Tussen de lakens - lespakket](#)
- > [Dokter Bea show - lesmodules](#)
- > [Gratis condoms aanvragen](#)

Over Sensoa

- > [Wie is Sensoa?](#)
- > [Contact](#)
- > [Vacatures en vrijwilligerswerk](#)
- > [Medewerkers](#)

[Alles over Sensoa >](#)

Vlaams expertisecentrum voor seksuele gezondheid

- We ondersteunen professionals om te praten over seks met vorming en materialen.
- We geven informatie en advies over seksualiteit en relaties.
- We ondersteunen mensen met hiv en hun omgeving.

Lesgeven over relaties en seksualiteit

Tips, tools en lesmateriaal

- > [Waarom seksuele vorming?](#)
- > [Opleidingen over seksuele vorming](#)

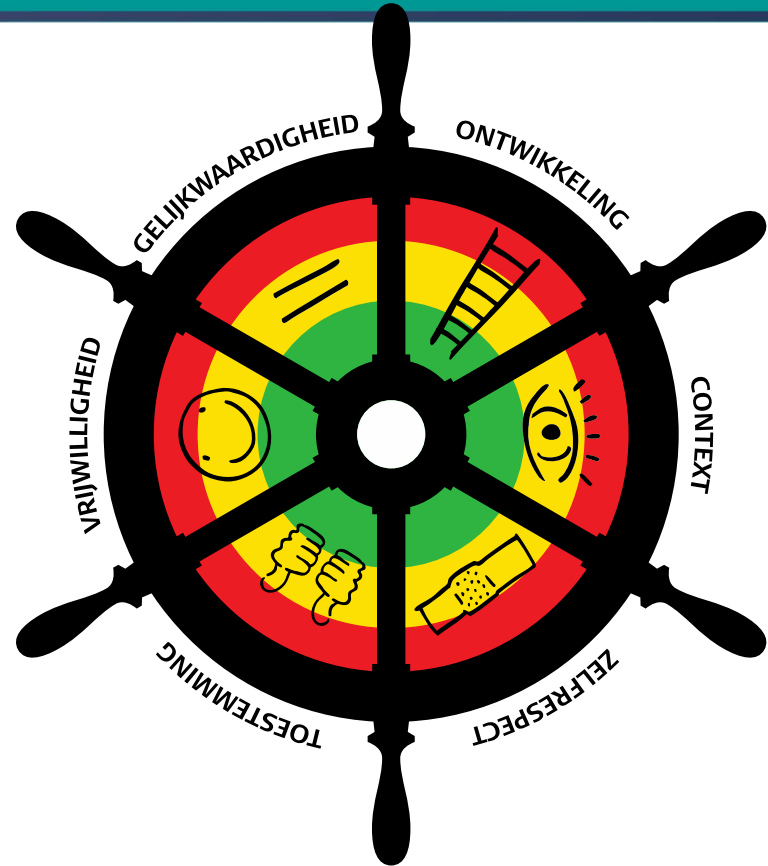
Populaire thema's

Popu

Het Sensoa Vlaggensysteem

- Een systeem om te beoordelen of seksueel gedrag oké is of niet (0 tot 18 jaar)
- Op basis van 6 criteria
  - Toestemming
  - Vrijwillig
  - Gelijkwaardig
  - Ontwikkeling
  - Context
  - Zelfrespect
- Een gepast pedagogisch antwoord bieden

Pauze

- Jullie hebben nu de gelegenheid om de noodzakelijke voorbereidingen te treffen voor het tweede deel van dit Webinar J.
- Ondertussen blijft de chat operationeel en kunnen jullie nog steeds vragen insturen.

Tot zo dadelijk!

SENSOA

Interview met de spreker

- Wij maakten een selectie van de meest gestelde vragen en de spreker zal ze nu beantwoorden.
- Sommige vragen zijn zeer persoonlijk en behoeven een specifiek antwoord. Met dergelijke vragen kan je terecht bij de Opvoedingslijn: 078 /15 00 10
- Nog meer weten over dit onderwerp? Surf naar: <http://vcok.be/webinars>

SENSOA

Meer weten?

- Website over het Onder Vier Ogenmodel: www.pratenoverseks.be
- Informatie over 'Gezond leven? Check het even!', methodiek voor het CLB-consult van jongeren in het derde jaar secundair onderwijs: www.vwvj.be/gezond-leven-check-het-even
- Informatiewebsite voor jongeren (11-25j): www.watwat.be
- Informatiewebsite over seksualiteit en relaties (15+): www.allesoverseks.be
- Informatiewebsite over seksualiteit in 14 talen: www.zanzu.be
- Website over gepast reageren op seksueel gedrag van leerlingen op school: www.vlaggensysteem.be

SENSOA

